

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 500 -565/2018/11

Ljubljana, 6.3. 2019

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na šesti ministrski konferenci procesa iz Budimpešte, 19. 2. in 20. 2. 2019, Istanbul - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepa vlade:

Na podlagi 2. in 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na šesti ministrski konferenci procesa iz Budimpešte, ki je bila 19. in 20. 2. 2019 v Istanbulu.

Stojan Tramte
generalni sekretar

Priloga:

- poročilo

Vročiti:

- Ministrstvu za notranje zadeve
- Ministrstvu za zunanje zadeve

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Matej Torkar, sekretar, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje Ministrstva za notranje zadeve

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

V Istanbulu je 19. in 20.2.2019 potekala šesta ministrska konferenca procesa iz Budimpešte na kateri so ministri sprejeli zaveze partnerskega sodelovanja na področju migracij vzdolž Svilene poti in akcijski načrt delovanja za naslednjih pet let. Konferenci sta sopredsedovali Turčija in Madžarska. Namen konference je bil poglobiti dosedanje partnersko sodelovanje v okviru regionalnega procesa iz Budimpešte. Izhodišče sodelovanja je celovita obravnava migracij in krepitev regionalnega sodelovanja ter delovanja v duhu partnerstva, solidarnosti in skupne odgovornosti.

6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
/		
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:		
Finančna sredstva za potne stroške in dnevnice se zagotovijo iz postavke mednarodnega sodelovanja Ministrstva za notranje zadeve.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:		
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.		NE
Gradivo ne vpliva na pristojnosti, delovanje ali financiranje občin, zato usklajevanje z občinami ni potrebno.		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Sodelovanje javnosti pri pripravi gradiva ni potrebno.		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		NE
Boštjan Poklukar minister		

Poročilo o udeležbi delegacije Republike Slovenije na šesti ministrski konferenci procesa iz Budimpešte, ki je bila 19. in 20.2.2019 v Istanbulu

I. Delegacija

Delegacija Republike Slovenije v sestavi mag. Dominika Marolt Maver, sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve, vodja delegacije ter mag. Viktor Mlakar, pooblaščen minister na Ministrstvu za zunanje zadeve, član delegacije, se je na povabilo ministra za notranje zadeve Turčije Sulejmana Soyluja, 19. in 20.2.2019 udeležila 6. ministrske konference Budimpeštanskega procesa (v nadaljevanju: BP) v Istanbulu.

II. Ministrska konferenca, 20.2.2019

Konferenci sta sodelovali turški notranji minister Sulejman Soylu in madžarski zunanji minister Peter Szijjarto. Konferenca je bila namenjena poglobitvi dosedanjega partnerskega sodelovanja v okviru regionalnega procesa iz Budimpešte, navkljub različnim situacijam na področju migracij v državah članicah. Izhodišče sodelovanja je celovita obravnava migracij in delovanje v duhu partnerstva, solidarnosti in skupne odgovornosti.

Dan pred tem je potekalo zasedanje visokih uradnikov z namenom usklajevanja končnega besedila zaključnih dokumentov. Na konferenci so ministri sprejeli zaveze partnerskega sodelovanja na področju migracij vzdolž Svilene poti (Istanbul Commitments on the Silk Route Partnership for Migration), (v nadaljevanju: zaveze) in akcijski načrt delovanja za naslednjih pet let (A Call for Action – a five year plan).

Na ministrski konferenci je sodelovalo 47 držav in 10 mednarodnih organizacij. BP je bil ustanovljen pred 20 leti in je regionalni proces z najdaljšo tradicijo sodelovanja med državami EU in partnerskimi državami na področju migracij. S 5. konferenco v Istanbulu aprila 2013 je prerasel v proces za okrepitev dialoga na področju migracij med Evropo in Azijo. V procesu sodelujejo pomembne partnerske države, kot na primer, Ruska federacija, Afganistan, Iran, Irak, Pakistan, države Zahodnega Balkana in druge. Gre za platformo, namenjeno vzpostavljanju medsebojnega sodelovanja organov partnerskih držav, koordinacijo migracijskih politik ter izvajanju konkretnih projektov.

Večer pred ministrsko konferenco je udeležence **nagovoril predsednik Turčije, Recep Tayyip Erdogan**. V svojem nagovoru je poudaril, da bi se sodelovanje Turčije z EU moralo izboljšati in pozval k bolj učinkovitemu izvajanju dogovora EU Turčija. Poudaril je, da Turčija gosti največje število beguncev na svetu.

Ministrska konferenca se je pričela z otvoritvenimi govori turškega ministra za notranje zadeve Sulejmana Soyluja, madžarskega ministra za zunanje zadeve, Petra Szijjarta, ki sta konferenci sodelovali. Sledil je govor Evropskega komisarja za migracije, notranje zadeve in državljanstvo Dimitrisa Avramopoulasa, Generalnega sekretarja OZN Antonia Guterresa (video konferenca), direktorja ICMPD, ki je na konferenci nastopal v vlogi sekretariata, Michaela Spindeleggerja in častnega gosta Mohameda Abukarja Islowa, ministra za notranjo varnost Somalije.

Turški notranji minister Soylu je poudaril, da je potrebno posebno pozornost posvetiti varnostnemu vidiku upravljanja migracij. Tudi med begunci je visoka stopnja terorizma (war terrorists). Turčija gosti skoraj 4 milijone beguncev (največ na svetu), 800.000 beguncev iz Sirije se je že trajno integriralo v turško družbo. Zagotovljena jim je izobrazba, zdravstveno varstvo, poteka poseben projekt urbane integracije beguncev.

Madžarski zunanji minister Szijjarto je izpostavil, da bodo migracije v prihodnosti določale varnostno situacijo v Evropi. So nevarne za tiste, ki migrirajo, slabe so za države izvora, v ciljnih državah vplivajo na varnostne razmere ter kreirajo paralelne družbe. Nezakonite migracije destabilizirajo vse vpletene države. Po letu 2015 so bile evropske države soočene s krizo migracij in kršenja meja, identiteta migrantov ni bila znana, ni bilo konkretnih podatkov o masovnih prihodih, kar je lahko povzročilo tudi prihod teroristov. Tega nočemo več doživeti. Migracije niso človekova pravica. Napaka je, da se poskuša upravljati migracije, namesto, da bi jih ustavljali. Vse odločitve glede migracij morajo biti sprejete na nacionalni ravni. Migracije tudi niso odgovor na potrebe trga dela. Pomoč je potrebno nuditi tam, kjer jo ljudje potrebujejo. Madžarska nudi Turčiji, Libanonu in Jordaniji

sredstva za oskrbo migrantov in beguncev. Referenca na Globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah (GCM) v Istanbulskih zavezah je za Madžarsko rdeča linija. Zato zavez in akcijskega načrta ne podpirajo, še vedno pa podpirajo Budimpeštanski proces, ker je koristen instrument sodelovanja z državami Svilene poti.

Generalni sekretar OZN Antonio Guterres je izrazil potrebo po učinkovitem sodelovanju med državami na migracijskih poteh. GCM predstavlja osnovo za pripravo regionalnih dokumentov, ki urejajo migracijska vprašanja. Dokumenta sprejeta na ministrski konferenci vsebujeta okvir in instrumente za kvalitetno sodelovanje. Izrazil je podporo sklicu na GCM in njegovo vsebino.

Evropski komisar za migracije, notranje zadeve in državljanstvo Dimitris Avramopoulos je poudaril, da fenomena migracij nobena država ne more reševati sama. Zagotoviti je potrebno trajne rešitve za zmanjšanje nezakonitih migracij. Močno partnerstvo med državami izvora, tranzita in destinacije je ključna lastnost migracijske politike EU. Ključen je pomen partnerstva, deljene odgovornosti in delitev bremen. V 5 letih je bilo veliko narejenega. Naslavljanje vzrokov nezakonitih migracij, učinkovitejše upravljanje in nadzor meja, sodelovanje z vsemi državami, krepitev boja proti kriminalnim mrežam in zaščita življenja in pravic migrantov in beguncev in učinkovito vračanje so osnovni cilji, ki jih zasledujemo. Izjava EU-Turčija predstavlja pomemben instrument reševanja razmer. Turčija gosti skoraj 4 milijone beguncev, ima podporo mednarodne skupnosti, ščiti pravice migrantov, preprečuje nevarne in nezakonite migracije in se bojuje proti tihotapcem ljudi. EU vzpostavlja sodelovanje na področju migracij z Afganistanom, Irakom, Pakistanom in Bangladešem.

Direktor ICMPD Michael Spindelegger je poudaril, da BP temelji na multilateralnem dialogu. Zaveze so rezultat dolgotrajnih pogajanj in sodelovanja med partnerskimi državami od zadnje konference 2013, odpirajo možnosti za novo fazo sodelovanja držav vzdolž Svilene poti. Države so samostojne pri odločanju o sodelovanju v BP, tudi tiste, ki zavez niso poimensko podprle, vendar želijo sodelovati v procesu.

Častni gost Mohamed Abukar Islow, minister za notranjo varnost Somalije se je zahvalil za vabilo in dodal, da se Somalija sooča z velikim številom prihodov beguncev in delovanjem kriminalnih združb in tihotapcev.

Afganistanski minister za begunce in repatriacijo Sayed Hussein je poudaril, da zaradi velikega števila beguncev in migrantov Afganistan potrebuje mednarodno pomoč. Izvajajo že veliko aktivnosti za omejevanje nezakonitih migracij in za boj tudi proti tihotapcem ljudi. Pomembno je sodelovanje s partnerji iz EU. Tudi nacionalna politika zajema ukrepe za 800.000 razseljenih oseb in 400.000 tistih, ki so bili vrnjeni domov.

Zaveze so s soglasjem potrdile naslednje države EU: Belgija, Bolgarija, Hrvaška, Danska, Estonija, Finska, Francija, Nemčija, Grčija, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugalska, Slovenija, Španija, Švedska in Velika Britanija. Avstrija, Madžarska, Slovaška, Češka, Poljska in Italija k zavezam niso pristopile. Ostale države EU (Irska, Ciper, Litva in Latvija) na konferenci niso bile zastopane, zato v preambuli niso navedene. Druge države BP, ki so pristopile k deklaraciji, so: Afganistan, Albanija, Belorusija, Azerbajdžan, Bosna in Hercegovina, Irak, Kirgizistan, Moldova, Črna Gora, Gruzija, Severna Makedonija, Norveška, Pakistan, Rusija, Srbija, Švica, Tadžikistan, Turčija, Ukrajina in Uzbekistan.

Ministri ostalih držav Svilene poti (Pakistan, Iraka in Bangladeša) so se zahvalili za mednarodno sodelovanje in pomoč, ki so jo deležni na področju upravljanja migracij. Zavedajo se pomena izobraževanja in sodelovanja na vseh področjih upravljanja migracij. BP je forum dialoga za različne vidike migracij. Tesnejše sodelovanje med državami izvora, tranzita in destinacije je nujno.

Ministri držav Zahodnega Balkana so poudarili, da neurejene migracije vplivajo na varnost in stabilnost v regiji. Migranti so žrtve tihotapcev in organiziranega kriminala. Zato se zavzemajo za izvajanje zavez, ki bodo prinesle boljše operativno sodelovanje.

Ministri držav EU so podprli izvajanje zavez in akcijskega načrta in poudarili pomen naslavljanja temeljnih vzrokov za migracije v partnerskih državah. Pomembna je učinkovita politika vračanja in ponovnega sprejema. Izrazili so zadovoljstvo, da vse države EU in partnerske države še vedno, oziroma vedno bolj, podpirajo BP, kljub temu, da so se nekatere države EU distancirale od zavez in akcijskega načrta.

Ministri drugih partnerskih držav so poudarili, da podpirajo podporo prioritetam, ki so bile začrtane med prejšnjo ministrsko konferenco BP leta 2013. Dialog se mora pretvoriti v aktivnosti na terenu. Potrebno je sklepati bilateralne dogovore o vračanju in ponovnem sprejemu in krepiti nadzor meja.

V zaključnih besedah je ICMPD (sekretariat BP) poudaril, da zaveze temeljijo na krepitvi partnerstva, celostnega pristopa k upravljanju migracij, spoštovanju in zaščiti temeljnih človekovih pravic in svoboščin, podpori in solidarnosti ter prenosu znanja. Dogovorjeni so prioritetni cilji delovanja in sodelovanja med državami BP in so zavezah posebej izpostavljeni:

- preprečevanje nezakonitih migracij, izvajanje vračanja in ponovnega sprejema ter integracije,
- izboljšanje pogojev za zakonite migracije in mobilnost,
- podpora integraciji migrantov in boj proti diskriminaciji, rasizmu in ksenofobiji,
- krepitev pozitivnega vpliva migracij na razvoj v državah izvora in destinacije,
- krepitev boja proti trgovini z ljudmi, tihotapcem in kriminalnim združbam,
- izvajanje mednarodne zaščite in spoštovanja pravic beguncev v skladu z mednarodnimi dogovori.

Sopredsedujoča sta poudarila, da BP predstavlja platformo za boljše upravljanje migracij, tudi tistih, ki niso podprli dokumentov na ministrski konferenci. Sodeluje 50 držav in pomembne mednarodne organizacije. V prihodnje si želimo boljše upravljanje migracijskih tokov, boj proti trgovini in tihotapljenju ljudi, družbo brez ksenofobije ter več sodelovanja pri obravnavi nezakonitih migrantov.

III. Zasedanje visokih uradnikov, 19. 2. 2019

Prvi dan zasedanja so visoki uradniki poskušali uskladiti dva ključna dokumenta, ki sta bila predvidena za potrditev in sprejem na ministrski konferenci procesa. Vsebina zavez in akcijskega načrta delovanja v naslednjih petih letih, sta bila pred prihodom v Istanbul tako med državami EU kot tudi med državami sodelujočimi v BP, le delno usklajena. Države EU so sicer že pred tem na zasedanju Visoke delovne skupine za migracije in azil (HLWG) v Bruslju, 14. 2. 2019 ugotovile, da nimajo enotnega pogleda na vsebino predlaganih dokumentov in da bo skupen nastop zelo težko doseči saj Madžarska, verjetno pa tudi Poljska in Italija, tega ne bodo podprle. Pogledi ostalih držav BP do predlaganih dokumentov prav tako do samega začetka zasedanja visokih uradnikov niso bili znani.

V postopku usklajevanja so bili s strani sodelujočih držav predstavljeni različni pogledi na vsebino zavez in akcijskega načrta, predvsem glede sklicevanja na GDM, ki je kljub nekaterim kompromisnim rešitvam (na primer predloga da se države, ki nimajo enotnega pogleda na GDM, v besedilo posebej označi), predstavljal preveliko oviro, da bi Madžarska, Poljska in Italija, ki so se jim pridružile še Avstrija, Slovaška in Češka, besedilo lahko podprle.

Tudi Rusija je imela težave z nekaterimi deli besedila. Problematična je bila predvsem zaveza k delitvi odgovornosti (shared responsibility), saj so bili mnjenja, da niso vse države enako odgovorne za položaj in stanje v določenih regijah in državah, iz katerih izvirajo nezakoniti migracijski tokovi. Ker njihov predlog v končni verziji zavez ni bil v celoti upoštevan (namesto prej omenjene fraze so zahtevali uporabo izraza "solidarnost"), so svoje stališče izrazili v posebni izjavi, zaveze in akcijski načrt pa so kljub temu podprli.

Besedilo so dopolnjevale tudi druge države. Danska je želela oblikovati besedilo v smeri večjega razlikovanja med zakonitimi in nezakonitimi migracijami in izpostaviti pomen omogočanja svobodne diskusije in različnih pogledov na migracije. Afganistan je predlagal vključitev referenc na dosedanje načela OZN na področju migracij in beguncev, Irak pa je opozoril, da imajo zaveze ter prioritetni cilji enako težo, ne glede na vrstni red navajanja v zavezah in akcijskem načrtu.

Glede na to, da sprejeti popravki obeh besedil v končni verziji niso izstopali iz okvira, potrjenega v izhodiščih Vlade RS za udeležbo Slovenije na zasedanju visokih uradnikov in ministrski konferenci, je delegacija predlagane spremembe, ki so predlog obeh besedil še izboljšale, podprla. Končni rezultat pogajanj, ki so se končala v poznih večernih urah, je bilo predvsem zavedanje držav BP, da lahko le na uravnotežen, iskren in partnerski način krepijo medsebojno sodelovanje na področju celostnega upravljanja migracijskega toka, ki teče iz držav izvora, tranzita do držav destinacije.